

کرانیوسینوستوزیس چیست؟

بسته شدن زودهنگام درزهای جمجمه که باعث تغییر در شکل جمجمه، حجم جمجمه و یاهر دو آنها خواهد شد. در حالت عادی و طبیعی بسته شدن بیشتر درزهای جمجمه از سال سوم زندگی شروع و در سن ۶ تا ۸ سالگی کامل میشود، این درزها بعداً استخوانی خواهند شد. مغز کودک در پایان ماه دوم زندگی خود ۵۰٪ افزایش حجم پیدا کرده و در پایان سال اول زندگی به ۲ تا ۳ برابر حجم و در پایان سال دوم به ۳ تا ۴ برابر موقع تولد خواهد رسید، از این پس حجم مغز افزایش چندان پیدا نمی کند و از اوایل دهه دوم عمر افزایش حجم مغز و دور سر تقریباً متوقف می شود.

بنابراین تامین رشد جمجمه در ماه ها و سال های اول عمر کودک اساسی است و اگر به علتی جمجمه نتواند رشد کند مغز به رشد خود ادامه داده به حدی می رسد که جمجمه گنجايش آن را نداشته باعث افزایش فشار مغز و احتمال صدمه به مغز در اثر نبود فضای کافی برای رشد خواهد شد.

علائم بالینی

- ❖ افزایش فشار داخل جمجمه
  - ❖ اختلال در تکامل مغزی
  - ❖ درجاتی عقب ماندگی ذهنی
  - ❖ به طور بسیار نادر منجر به کوری در موارد درگیری چندین درز
  - ❖ اختلالات چشمی مثل انحراف چشم ها
- نزدیک شدن چشم ها به هم و یا افزایش فاصله چشم ها بیش از حد طبیعی و گاهی بیرون زدگی چشم ها
- تشخیص:** بر مبنای معاینه و بررسی رادیولوژی است. کوچک ماندن دور سر یافته ایی شایع در این بیماری است.
- درمان:** درمان شامل جراحی می باشد که از چندین جنبه دارای اهمیت می باشد
- ❖ **جنبه درمانی:** کم کردن فشار مغز با باز کردن درزهای جمجمه
  - ❖ **جنبه پیشگیری:** پیشگیری از آسیب به مغز و کمک به رشد مجدد بافت مغز
  - ❖ **جنبه زیبایی:** اصلاح بدشکلی جمجمه

بهترین زمان جراحی بین سن سه تا دوازده ماهگی می باشد.

مراقبت از پانسما

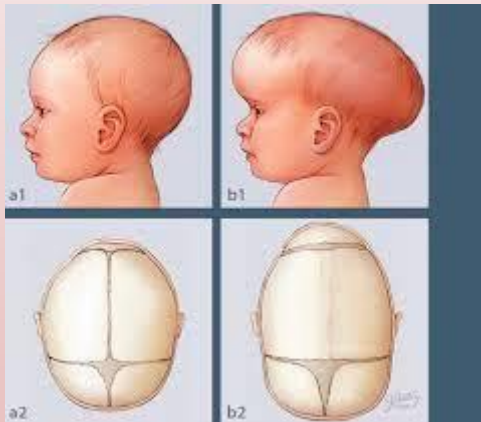
تعویض پانسما باید حداقل یک روز در میان انجام شود و پانسما تمیز و خشک باشد و از خیس کردن این ناحیه در حمام خودداری شود.

محافظت از محل زخم

- ❖ پس از جراحی به مدت چند هفته باند و پانسما بر روی جمجمه نوزاد قرار داده می شود که برداشتن پانسما بسته به نظر پزشک، دو تا سه هفته پس از عمل انجام می شود. در این مدتاز والدین خواسته می شود که از لمس کردن محل زخم خودداری کنند .
- ❖ در صورتی که کودک شما راه می رود و بسیار پرتحرک است بسیار مراقب باشید که سر کودک به جایی برخورد نکند.
- ❖ در صورتی که بخیه ها از نوع جذبی باشند در ظرف مدت هفت تا ده روز جذب خواهد شد و در غیر این صورت نیز، دو هفته پس از جراحی بخیه ها برداشته می شود.

راهنمای مراقبتی کرائیوسینوستوزیس

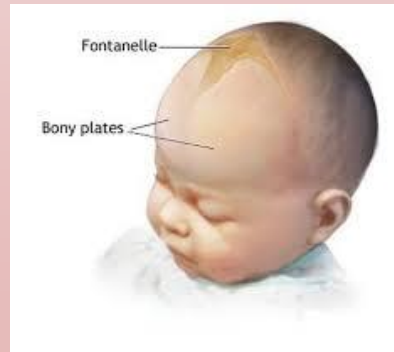

گروه آموزش به بیمار و ارتقای سلامت بیمارستان مهرداد
تاریخ بازنگری: دی ماه ۱۴۰۱

تشنج

خطر بروز تشنج همواره پس از جراحی کرائیوسینوستوز و دیگر جراحی های جمجمه و مغز وجود دارد. در برخی موارد با وجود مصرف داروهای ضد تشنج پس از جراحی، باز هم ممکن است این اتفاق ماهها و سالها پس از جراحی رخ دهد. در این صورت لازم است اقداماتی را جهت پیشگیری از آسیب به مغز انجام دهید.
این اقدامات شامل:

- ❖ هر گونه اشیاء آسیب زا را از اطراف نوزاد دور کنید.
- ❖ زمان وقوع تشنج نوزاد را به پهلو بخوابانید و بدنش را در وضعیت مناسب بر روی زمین قرار دهید.
- ❖ در هنگام استراحت با قرار دادن سر در بالاترین وضعیت، از وارد شدن فشار داخل جمجمه و بروز دیگر عوارض خطرناک پیشگیری کنید.

داروها

- آنتی بیوتیک ها
- داروهای ضد تشنج

تغذیه

هرگونه کمبود در تغذیه ترمیم زخم نوزاد را به تاخیر می اندازد. بهترین تغذیه پس از جراحی در نوزادان شیرخوار، شیر مادر است. در صورتی که نوزاد علاوه بر شیر مادر غذای کمکی هم استفاده می کند حداقل امکان در رژیم غذایی نوزاد از سوپ های مغزی و غذاهایی آبدکی استفاده کنید، زیرا مایعات تب و بیوس ت نوزاد پس از جراحی را کاهش می دهد.

تسکین درد

پزشک برای کاهش دردهای احتمالی نوزاد داروهای مسکن برای او تجویز خواهد کرد.

عوارض جراحی

- ✓ بروز عفونت: شیوع عفونت پس از جراحی کرائیوسینوستوزیس بسیار بالاست و داروهای آنتی بیوتیک جهت پیشگیری از بروز عفونت از جمله راهکارهای درمان این عارضه شایع میباشد.
- ✓ بیرونزدن پروتزا استخوان جمجمه
- ✓ آسیب مغزی: از نشانه های آسیب به مغز استفراغ مداوم یا خواب آلودگی بیش از حد نوزاد میباشد.